

Diarree : een onaangenaam onderwerp maar te verhelpen.....

1. Gastro enterologie in het kort

De gastro-enterologie is de wetenschap die zich bezighoudt met de functie en afwijkingen van het maagdarmkanaal.

De belangrijkste functie van het maagdarmkanaal is voedsel opnemen, verteren en voedingsstoffen via de darm absorberen. Daarnaast is het van groot belang dat het maagdarmkanaal voorkomt dat potentieel gevaarlijke stoffen (zoals toxinen en micro-organismen) worden opgenomen.

2. Hoe ontstaat diarree en hoe stellen we de diagnose?

Afwijkingen van het maagdarmkanaal kunnen vele verschillende symptomen veroorzaken. De meest bekende zijn braken en diarree maar ook vermageren, slechte eetlust, bloedarmoede, oedemen, buikpijn, vergrote buikomvang, kokhalzen, moeilijk slikken en veel drinken kunnen veroorzaakt worden door afwijkingen in het digestie apparaat. De meeste symptomen zijn niet specifiek voor het maagdarmkanaal.

Dat betekent dat men bij iedere patient volgens een strak protocol te werk moet gaan om geen zaken over het hoofd te zien en zo snel mogelijk tot een diagnose te kunnen komen. Hierbij wordt in het algemeen gestart met weinig belastende onderzoeken zoals bloed-, ontlastings- en urineonderzoek waarbij ook andere organen als lever en nieren gecontroleerd worden.

Aanvullend onderzoek kan bestaan uit rontgenonderzoek, echografie, endoscopie en soms operaties. Of dit aanvullend onderzoek noodzakelijk is en in welke volgorde hangt van de patient en de eigenaar.

Uitgebreid nader onderzoek is niet in alle gevallen noodzakelijk.

Bij acute diarree en braken kunnen in een aantal gevallen met therapeutische maatregelen de klachten verholpen worden. Natuurlijk dient wel een uitgebreide ziektegeschiedenis (=anamnese) te worden afgenomen en goed lichamelijk onderzoek te geschieden.

Wanneer men een therapie instelt zonder een duidelijke diagnose te hebben, moet men er wel voor zorgen dat de therapie de patient niet nadelig beïnvloedt maar ook dat eventueel toekomstig onderzoek niet gehinderd wordt. Gezien de nauwe relatie van het maagdarmkanaal met de voeding, is aanpassing van de voeding bij veel patienten verstandig. Daarbij kan gedacht worden aan makkelijker verteerbaar dieet, een vetarm dieet of een niet allergie verwekkend (hypoallergeen) dieet. Van het grootste belang is dat indien een dieet voorgeschreven wordt, dit ook strict gehandhaafd wordt. Zeker in het geval van een hypoallergeen dieet dient de eigenaar zich te beseffen dat het dieet de patient niet beter maakt maar alleen voorkomt dat de patient allergie verwekkende stoffen eet. Derhalve kan iedere toevoeging het effect van het dieet te niet doen. Dus ieder koekje, kluifje, stukje worst, kaas, kauwbotje etc. kan storend werken!

Zoals gezegd zijn de meest voorkomende symptomen van maagdarmkanaal afwijkingen braken en diarree.

Bij braken moet onderscheid gemaakt worden in actief braken en passief braken (=regurgiteren). Het is belangrijk dat dit onderscheid middels vragen uit de anamnese gesteld wordt aangezien braken en regurgiteren sterk variërende oorzaken kunnen hebben. En sterk wisselende methodes van nader onderzoek vereist.

Bij actief braken kan de eigenaar vaak inleidende symptomen waarnemen als onrust, speekselen, kwijlen, zich afzonderen en slikken.

Daarentegen is regurgiteren een veel passiever proces wat het dier plots overkomt zonder inleidende verschijnselen en zonder duidelijke buikpers. Bij regurgiteren moet de oorzaak vaak in de slokdarm gezocht worden (en is rontgenonderzoek vaak nuttig) terwijl braken veroorzaakt kan worden door afwijkingen van de mondholte, slokdarm, maag, dunne- en dikke darm, lever, nieren, bijnieren, pancreas, baarmoeder, prostaat, buikvlies, longen en problemen in de hersenen. Bij chronisch braken zal vaak begonnen worden met uitgebreid bloedonderzoek en later eventueel Rontgenonderzoek, echografie en endoscopie.

We maken een onderscheid tussen **dunne darm diarree** en **dikke darm diarree**.

De grootste verschillen zijn dat bij dikke darm diarree de frequentie van ontlasting produceren sterk is toegenomen en dat er sprake is van persen en verhoogde aandrang. Per keer worden meestal kleine hoeveelheden faeces geproduceerd, soms met slijm en bloed. Per uitlaatbeurt wordt vaak meerdere keren gedefaeceerd.

Terwijl bij dunne darm diarree meestal niet zoveel vaker dan normaal gedefaeceerd wordt en per keer grote hoeveelheden zonder duidelijke persdrang.

Wanneer een patient netjes is opgewerkt en de conclusie is dat de oorzaak van de klachten in het maagdarmkanaal zelf ligt, is endoscopie vaak nuttig onderzoek, mits het gedaan wordt door iemand met ervaring. Met behulp van een endoscoop (flexibele buis met beweegbaar uiteinde) kan de binnenzijde van de slokdarm, maag en darm onderzocht worden. Dit geschiedt bij de hond en kat onder sedatie.

Systematisch moet het hele oppervlak onderzocht worden hetgeen alleen kan indien de patient goed is voorbereid. Voor endoscopie van de slokdarm, maag en dunne darm is 12 uur vasten meestal voldoende. Maar voor scopie van de dikke darm (colonoscopie) is meestal twee dagen vasten nodig en moet de patient bovendien darmwasvloeistof drinken Dit zorgt ervoor dat het gehele maagdarmkanaal leeg stroomt zodat ook in de dikke darm het slijmvlies gecontroleerd kan worden zonder dat het bedekt is door faeces.

Het is van het grootste belang dat tijdens endoscopie biopten van het slijmvlies genomen worden aangezien met alleen kijken vrijwel nooit een diagnose gesteld kan worden. Met het microscopisch onderzoek van de biopten kan de patholoog bepalen of er sprake is van ontsteking (en hoe ernstig en welke soort ontstekingscellen aanwezig zijn) of dat er sprake is van tumor (en zo ja welke soort).

Samenvattend kan men zeggen dat in de gastro-enterologie de symptomen zelden bewijzend zijn voor één bepaalde afwijking en dat het belang van een uitgebreide anamnese en aanpak volgens een vast protocol niet voldoende onderstreept kan worden. Dat betekent ook dat de eigenaar de patient goed moet observeren om antwoord te kunnen geven op de vele te stellen vragen.

3. Behandeling van Diarree

- Licht verteerbare voeding, waarvoor de darmen niet al teveel moeite hoeven te doen om het te verteren en waarvan de voedingsstoffen optimaal gebruikt kunnen worden, waardoor weinig reststoffen achterblijven die een voedingsbron voor bacteriën in de dikke darm kunnen vormen.
- Frequentie kleine maaltijden, zodat de darmen niet overmatig worden belast.

- Voldoende vocht, om al het verlies van water aan te vullen. Bij diaree die veroorzaakt wordt door een voedselovergevoeligheid, is het zaak het desbetreffende voedingsbestanddeel waarvoor de overgevoeligheid bestaat uit de voeding te weren.
- Als de klachten langer aanhouden, kunnen medicijnen worden voorgeschreven, in combinatie met een dieetadvies.
- Bij aanhoudende diarree moeten de dieren soms gehospitaliseerd worden en vraagt het 3 tot 5 dagen vooraleer ze weer 100% in orde zijn.

bron: www.causus.be

